

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ 2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԱԺԲԳ

ԵՐԵՎԱՆ-2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1		ՆԱԽԱԲԱՆ	3
2		ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ	3
	2. 1	Ինքնաշխատ գործառույթների իրականացում	3
	2. 2	Հարցումների հիման վրա տեղեկանքների և աջակցության տրամադրում	4
	2. 3	Ազգային ժողովի կարողությունների զարգացում	8
	2. 4	Այլ աշխատանքներ	9

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի բյուջետային գրասենյակը (այսուհետ՝ Բյուջետային գրասենյակ) հաշվետու ժամանակաշրջանի (03.01.2023թ.-29.12.2023թ.) 03.01.2023թ. - 17.01.2023թ. ժամանակահատվածում գործել է հետևյալ կազմով՝ Գագիկ Բարսեղյան՝ համակարգող փորձագետ, Աշոտ Եղիազարյան և Հայկազ Նասիբյան՝ փորձագետներ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի 18.01.2023թ. - 20.09.2023թ. ժամանակահատվածում Բյուջետային գրասենյակը գործել է հետևյալ կազմով՝ Աշոտ Եղիազարյան՝ փորձագետ (24.03.2023թ. -ից՝ համակարգող փորձագետ) և Հայկազ Նասիբյան՝ փորձագետ, 07.04.2023թ. -ից Արթուր Ծպնեցյան փորձագետ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում Բյուջետային գրասենյակը գործել է հետևյալ կազմով՝ Հայկազ Նասիբյան համակարգող փորձագետ, Արմինե Վարշամյան, Արթուր Ծպնեցյան և Կարինե Բաղայան փորձագետներ:

Բյուջետային գրասենյակի կողմից 2023 թվականի ընթացքում կատարված աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվությունը կազմվել է Ազգային ժողովի աշխատակարգի 120-րդ կետի պահանջներից ելնելով:

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ինքնաշխատ գործառույթների իրականացում (Գործառույթներ որոնք իրականացվում են իմպերատիվ՝ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում և ժամկետներում, անկախ հարցման առկայության)

Բյուջետային գրասենյակը, հաշվետու ժամանակահատվածում, ղեկավարվելով Ազգային ժողովի աշխատակարգի 115-րդ կետի 10-րդ ենթակետով, սահմանված ժամկետներում, պատրաստել և Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովին է տրամադրել՝

- Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարման մասին տարեկան հաշվետվության ամփոփ նկարագիրը,
- Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի առաջին եռամսյակի պետական բյուջեի կատարման ընթացքի վերաբերյալ Կառավարության ներկայացրած տեղեկանքի ամփոփ նկարագիրը,
- Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի առաջին կիսամյակի պետական բյուջեի կատարման ընթացքի վերաբերյալ Կառավարության ներկայացրած տեղեկանքի ամփոփ նկարագիրը,
- Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի ինն ամիսների պետական բյուջեի կատարման ընթացքի վերաբերյալ Կառավարության ներկայացրած տեղեկանքի ամփոփ նկարագիրը,
- Հայաստանի Հանրապետության 2024 թվականի պետական բյուջեի նախագծի ամփոփ նկարագիրը:

Հարցումների հիման վրա տեղեկանքների և աջակցության տրամադրում

Բյուջետային գրասենյակը 2023 թվականի ընթացքում ստացել է 45 հարցում, որից 17-ը պատգամավորական, 28-ը մշտական հանձնաժողովներից: Ստացված հարցումների հիման վրա պատրաստվել և Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, մշտական հանձնաժողովներին ու խմբակցություններին, ինչպես նաև պատգամավորների է տրամադրվել 511 տեսակի տեղեկանքներ:

Բյուջետային գրասենյակը ղեկավարվելով Ազգային ժողովի աշխատակարգի՝

1. 115-րդ կետի 5-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 3-րդ ենթակետով, պատրաստել է ոլորտային տեղեկանքներ Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ծախսերի կատարման ընթացքի վերաբերյալ: Պատրաստված 192 տեսակի տեղեկանքները տրամադրվել են Ազգային ժողովի համապատասխան մշտական հանձնաժողովներին՝ ըստ իրենց գործունեության ոլորտների, ինչպես նաև Ազգային ժողովի նախագահին, Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, բոլոր խմբակցություններին և պատգամավորների: Մասնավորապես,
 - առողջապահության հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ առողջապահության ոլորտի ծախսեր,
 - աշխատանքի և սոցիալական հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ սոցիալական ապահովության ոլորտի ծախսեր,
 - արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովին՝ արտաքին հարաբերությունների ոլորտի ծախսեր,
 - գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ կրթության, հանգստի, մշակույթի և կրոնի, «Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ» բաժնի «Ընդհանուր բնույթի հետազոտական աշխատանք» և «Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ» խմբերի համար նախատեսված ծախսեր,
 - տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման, գյուղատնտեսության եւ բնապահպանության հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության, մարզպետարանների, կառավարության տարբեր մակարդակների միջև իրականացվող ընդհանուր բնույթի տրանսֆերտների, «Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություններ», գյուղատնտեսության, անտառային տնտեսության, ձկնորսության և որսորդության, ջրամատակարարման և շրջակա միջավայրի պաշտպանության ոլորտների ծախսեր,
 - պաշտպանության և անվտանգության հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ պաշտպանության, հասարակական կարգի և անվտանգության ու փրկարար ծառայության ոլորտների ծախսեր,
 - պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ դատական գործունեության և իրավական պաշտպանության, դատախազության, կալանավայրերի ու նախաքննության բնագավառներում ծախսեր,

- մարդու իրավունքների պաշտպանության և հանրային հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ իրավական պաշտպանության և մարդու իրավունքների պաշտպանության բնագավառների ծախսեր,
- ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ պետական բյուջեի ծախսեր, ներառյալ պետական պարտքի գծով գործառնություններին ուղղված ծախսեր,
- տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովին՝ «<Տնտեսական հարաբերություններ>> և «<Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություններ>> բաժինների ծախսեր,
- պետական բյուջեի ծախսերն ամբողջությամբ, ըստ հիմնական ծախսասային ուղղությունների:

Տեղեկատվության աղբյուրներն են հանդիսացել «<Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական բյուջեի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքը, «<Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին>> ՀՀ կառավարության 2022թ դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2111-Ն որոշումը և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության «<LS Rep>> ծրագրային համակարգը;

2. 115-րդ կետի 5-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 3-րդ ենթակետով պատրաստել է 6 տեսակի համեմատական, այդ թվում՝ վերլուծական տեղեկանքներ Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի (տարեկան) և 2023 թվականի (հունվար, հունվար-փետրվար) պետական բյուջեներով նախատեսված հարկային եկամուտների և պետական տուրքերի հավաքագրման ընթացքի վերաբերյալ: Դրանք տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, մշտական հանձնաժողովների, խմբակցություններին և պատգամավորներին:

Տեղեկատվության աղբյուրներ են հանդիսացել Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի ինտերնետային կայքում հրապարակված տեղեկատվությունները և «<Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին>> ՀՀ կառավարության 2022թ դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2111-Ն որոշումը;

3. 115-րդ կետի 7-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 4-րդ ենթակետով, պատրաստել է համեմատական-վերլուծական տեղեկանքներ Հայաստանի Հանրապետության 2021-2023 թթ. սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը բնութագրող հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ: Պատրաստված 24 տեսակի տեղեկանքները տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահին, Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, բոլոր մշտական հանձնաժողովներին ու խմբակցություններին, ինչպես նաև պատգամավորներին:

Տեղեկատվության աղբյուրներ են հանդիսացել Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական կոմիտեի ինտերնետային կայքի հրապարակումները՝ 2021-2023թթ. ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ;

4. 115-րդ կետի 7-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 4-րդ ենթակետով, պատրաստել է 132 տեսակի համեմատական-վերլուծական տեղեկանքներ Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական պարտքերի վերաբերյալ, որոնք տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահին, Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, բոլոր մշտական հանձնաժողովներին ու խմբակցություններին, ինչպես նաև պատգամավորների:
Տեղեկատվության աղբյուրներ են հանդիսացել Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության ինտերնետային կայքում հրապարակված Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտքի ամսեկան տեղեկագրերը;
5. 115-րդ կետի 7-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 4-րդ ենթակետով, պատրաստել է 11 տեսակի համեմատական վերլուծական տեղեկանքներ ՀՀ բանկերի միջոցով ֆիզիկական անձանց անունով արտերկրից ստացված և ՀՀ-ից ֆիզիկական անձանց կողմից արտերկիր իրականացված փոխանցումների վերաբերյալ,
6. 115-րդ կետի 4-րդ ենթակետով և 117-րդ կետի 3-րդ ենթակետով, օգտագործելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության «ԳԳՕ» համակարգի (LS Finance) հնարավորությունները պատրաստվել են 72 տեսակի համեմատական տեղեկանքներ (օպերատիվ տեղեկատվություն) Հայաստանի Հանրապետության 2018-2023թթ. պետական բյուջեներով նախատեսված հարկային եկամուտների և պետական տուրքերի վերաբերյալ (հաշվետվության ձև 8210), որոնք տրամադրվել են Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներին, բոլոր խմբակցություններին, Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովներին և պատգամավորների;
7. 115-րդ և 117-րդ կետերի 1-ին ենթակետերով, պատրաստել է համեմատական տեղեկանքներ (8 տեսակի տեղեկանքներ) Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ, ներառյալ 2018-2021թթ. ,
8. 115-րդ և 117-րդ կետերի 1-ին ենթակետերով, պատրաստել է ինֆոգրաֆիկ, համեմատական վերլուծություններով տեղեկանք Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության հիմնական ցուցանիշների՝ պաշտպանության, հասարակական կարգի և անվտանգության վերաբերյալ, ներառյալ 2018-2021թթ. ,
9. Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության համատեքստում պատրաստվել են տեղեկանքներ Հայաստանի Հանրապետության 2018-2022թթ. պետական բյուջեներով 28 բյուջետային գլխավոր կարգադրիչների համար սահմանված ֆինանսական, ոչ ֆինանսական ցուցանիշների վերաբերյալ, որոնք տրամադրվել են Ազգային ժողովի պատգամավորների և ոլորտային մշտական հանձնաժողովներին, ըստ գործունեության ոլորտների,

10. ՀՀ Ազգային ժողովի ոլորտային մշտական հանձնաժողովներին ու շահառու պատգամավորներին ներկայացվել են 26 դիտարկումներ և հարցադրումներ Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվությամբ 5 բյուջետային գլխավոր կարգադրիչների բյուջետային ծրագրերի վերաբերյալ:
11. Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի պետական բյուջեի նախագծի վերաբերյալ պատրաստվել են 26 տեղեկանքներ, որոնք վերաբերում էին բյուջետային գլխավոր կարգադրիչների բյուջետային ծրագրերին, դրանց համար սահմանված ֆինանսական, ոչ ֆինանսական, այդ թվում՝ վերջնական արդյունքի, ցուցանիշներին /ներառվել են 2019-2022թթ. ցուցանիշները/: Դրանք տրամադրվել են Ազգային ժողովի ոլորտային մշտական հանձնաժողովներին, ըստ գործունեության ոլորտների և Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովին,
12. պատրաստվել է ինֆոգրաֆիկ տեղեկանք Հայաստանի Հանրապետության 2024 թվականի պետական բյուջեի նախագծի հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ, ներառյալ 2019-2024թթ. ,
13. Հայաստանի Հանրապետության 2024 թվականի պետական բյուջեի նախագծի քննարկման համատեքստում Ազգային ժողովի շահառու պատգամավորներին ու մշտական հանձնաժողովներն ներկայացվել են 15 հարցադրումներ, դիտարկումներ և առաջարկություններ՝ շուրջ 1 տասնյակ բյուջետային ծրագրերի վերաբերյալ:
14. Բյուջետային գրասենյակը Ազգային ժողովի աշխատակարգի 115-րդ կետի 11-րդ ենթակետով իրավասու մշտական հանձնաժողովին է տրամադրել երկու տեղեկանք Հաշվեքննիչ Պալատի կողմից Ազգային ժողով ներկայացված ընթացիկ եզրակացությունների վերաբերյալ:

Ազգային ժողովի կարողությունների զարգացում

2023 թվականի ինն ամիսներին Բյուջետային գրասենյակն Ազգային ժողովի աշխատակարգի 117-րդ կետի համաձայն, Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի հանձնաժողովի հարցման հիման վրա, ՄԱԶԾ-ի «Նոր Հայաստան՝ Ժամանակակից խորհրդարան» ծրագրի և ԱՄՆ ՄԶԳ «Հանրային ֆինանսների կառավարման» ծրագրի աջակցությամբ ու համագործակցությամբ սույն թվականի մայիսի 19-ից 21-ը Դիլիջանի «Բեսթ Վեստերն Փլաս Փարադայս Հոթել Դիլիջան» հյուրանոցային համալիրում Ազգային ժողովի պատգամավորների, խմբակցությունների և մշտական հանձնաժողովների փորձագետների համար կազմակերպել է աշխատաժողով «ՀՀ 2022 թվականի պետական բյուջեի կատարողականը՝ շեշտադրելով ծրագրային, գեներազգայուն և ԿԶՆ բյուջետավորման հարցերը» թեմայով:

Աշխատաժողովի ընթացքում Ազգային ժողովի բյուջետային գրասենյակի համակարգող փորձագետ Աշոտ եղիազարյանը ներկայացրել է ՀՀ 2022թ. պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության մակրոտնտեսական շրջանակը և կատարողական հիմնական ցուցանիշները:

Վերոնշյալ աշխատաժողովին մասնակցել է 33 անձ, որից 7-ը պատգամավոր, 9-ը մշտական հանձնաժողովների փորձագետներ, 2-ը խմբակցության փորձագետներ, 3-ը պատգամավորների օգնականներ, 1-ը Ազգային ժողովի նախագահի խորհրդական, 1-ը ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի անդամ, 3-ը Բյուջետային գրասենյակի փորձագետներ, 7-ը ՄԱԶԾ-ի և ԱՄՆ ՄԶԳ ներկայացուցիչներ:

Այլ աշխատանքներ

Բյուջետային գրասենյակը մասնակցում է ԱՄՆ ՄԶԳ կողմից իրականացվող հանրային ֆինանսների կառավարման ծրագրին՝ աջակցություն ԱԺ Բյուջետային գրասենյակին ենթաբաղադրիչի մասով: Եռամյա ծրագիրը մեկնարկել է 2022թ. հոկտեմբերից: Տեղի են ունեցել մի շարք հանդիպումներ ծրագրի պատասխանատուների հետ՝ ելակետային վիճակի և կարիքների գնահատման նպատակով: Ներկայումս աշխատանքները ծրագրի շրջանակներում շարունակվում են, քննարկումներ են տեղի ունենում կոնկրետ միջոցառումների իրականացման համար: Աշխատանքներ են իրականացվել ՀՀ 2022թ. պետական բյուջեի կատարման հաշվետվության կատարողական ցուցանիշների գնահատման շրջանակներում՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների և ՀՀ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունների ծրագրերի և միջոցառումների արդյունքային ցուցանիշների մասով: Ինչպես նաև ՀՀ 2024թ. պետական բյուջեի նախագծում ներառված բյուջետային ծրագրերի արդյունքային ցուցանիշների քննարկման շրջանակում ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության, ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների և Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունների ծրագրերի և միջոցառումների արդյունքային ցուցանիշների մասով:

Բյուջետային գրասենյակը ներգրավված է Հայաստան-ԵՄ համագործակցության շրջանակներում Պետական ծախսերի և ֆինանսական հաշվետվողականություն (PEFA) թիմի առաքելության հետ աշխատանքներում: Սույն թվականի մարտի մեկին ԱԺ ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովում հանդիպում է տեղի ունեցել թիմի առաքելության հետ, որի ընթացքում քննարկվել են գնահատման վերաբերյալ հարցեր, պատասխաններ են տրվել առաքելության կողմից ներկայացված հարցաշարի հարցերին: Հունիս ամսվա ընթացքում աշխատանքային հանդիպումներ են տեղի ունեցել ՀՀ ֆինանսների

նախարարությունում և ՀՀ հաշվեքննիչ պալատում՝ նախնական գնահատականների քննարկման նպատակով:

Բյուջետային գրասենյակի աշխատակազմը ներգրավված է պետական ֆինանսների կառավարման համակարգի 2019-2023 թվականների բարեփոխումների ռազմավարության իրագործման և մոնիթորինգի գործընթացում: Սրա շրջանակներում Բյուջետային գրասենյակը ՀՀ ֆինանսների նախարարություն է ներկայացրել տեղեկատվություն 2023 թվականի ընթացքում ՊՖԿՀ 2019-2023 թվականներին իրականացվելիք գործողությունների ծրագրի «51. Արտաքին վերահսկողության ապահովում (Տարեկան բյուջեի և ՀՊ-ի հաշվետվություններ)» և «52 . Բյուջետային գրասենյակի և ԱԺ պատգամավորների ու հանձնաժողովների փորձագետների կարողությունների զարգացում» միջոցառումների կատարման ընթացքի վերաբերյալ: